

SPIIS TREŚCI

Od autorów	5
Wykaz skrótów	6

Część pierwsza ZAGADNIENIA OGÓLNE

Rozdział I: Przedmiot i źródła prawa rolnego	7
§ 1. Pojęcie, przedmiot i przesłanki ustrojowe prawa rolnego	7
§ 2. Własność rolnicza	11
§ 3. Źródła prawa rolnego	17
Rozdział II: Kształtowanie stosunków prawnych w rolnictwie	18
§ 1. Charakterystyczne cechy produkcji rolnej: ich wpływ na prawo rolne	18
§ 2. Metody kształtowania stosunków prawnych w rolnictwie	20
Rozdział III: Kształtowanie się rolnictwa i prawa rolnego w Polsce (rys historyczny)	22
§ 1. Rewolucja agrarna XIX w.	22
§ 2. Ustrój rolny w okresie międzywojennym	31
§ 3. Etapy rozwoju polityki rolnej i prawa rolnego w PRL	37
§ 4. Okres reform rolnych i odbudowy	37
§ 5. Okres polityki kolektywizacyjnej	44
§ 6. Okres socjalizacji pośredniej	46
Rozdział IV: Kierunki interwencjonizmu państwowego w rolnictwie	54
§ 1. Interwencjonizm kształtujący czynniki produkcji w rolnictwie	54
§ 2. Totalitaryzm kolektywizacyjny	56
§ 3. Interwencjonizm kształtujący rynek rolny	61
A. Interwencjonizm amerykański	61
B. Interwencjonizm EWG (cele, instrumenty, struktury)	64

PRODUCENCI ROLNI

Rozdział V: Gospodarstwo rolne; pojęcie i jego ewolucja na tle przekształceń europejskich	73
§ 1. Ekonomiczne i prawne pojęcie gospodarstwa rolnego	73
§ 2. Gospodarstwo a przedsiębiorstwo rolne	79
Rozdział VI: Rolnicy indywidualni	86
§ 1. Kształtowanie się zawodu rolnika	86
§ 2. Obrót ziemią jako instrument kształtowania gospodarstw indywidualnych (prywatnych)	88
A. Zagadnienia ogólne (modele obrotu ziemią)	88
B. Zasady obrotu własnościowego (przeniesienie własności nieruchomości rolnej)	93
C. Zniesienie współwłasności gospodarstwa rolnego	98
D. Obrót dzierżawny	102
§ 3. Regulacja następstwa w indywidualnych gospodarstwach rolnych	110
A. Zagadnienia wprowadzające (rodzinny obrót ziemią)	110
B. Przekazywanie gospodarstw w zamian za emeryturę lub rentę (umowa z następcą)	113
C. Dziedziczenie gospodarstw rolnych	119
§ 4. Ubezpieczenie społeczne rolników	127
A. Ewolucja systemu ubezpieczeniowego	127
B. Ubezpieczenia wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie	133
C. Ubezpieczenia emerytalno-rentowe	135
D. Świadczenia rodzinne związane z ubezpieczeniem	140
§ 5. Społeczno-zawodowe organizacje rolników	141
A. Ewolucja form reprezentacji interesów rolników	141
B. Społeczno-zawodowe organizacje rolników	147
C. Związki zawodowe rolników indywidualnych	153
Rozdział VII: Struktury gospodarcze państwowej własności rolnej i formy gospodarowania jej zasobami	156
§ 1. Państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej	156
§ 2. Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa i jej funkcje w procesie przekształceń rolnictwa państwowego	162
§ 3. Gospodarowanie Zasobem własności rolnej Skarbu Państwa	170
Rozdział VIII: Rolnicze spółdzielnie produkcyjne i inne zespołowe formy gospodarowania	178
§ 1. Zagadnienia ogólne (formy zespołowego gospodarowania)	178
§ 2. Spółdzielnie produkcji rolnej	180
A. Ewolucja form organizacyjnych spółdzielczości produkcyjnej w rolnictwie	180
B. Model normatywny rolniczej spółdzielni produkcyjnej	184
§ 3. Spółki do zagospodarowania wspólnot gruntowych	189

Część trzecia

REGULACJA RYNKU ROLNEGO

Rozdział IX: Protekcjonizm EWG	191
§ 1. Uwagi ogólne	191
§ 2. Ceny rolne	192
§ 3. Subwencje produkcyjne	194
§ 4. Cła i inne środki pochodne ochrony rynków wewnętrznych	194
§ 5. Skup interwencyjny i magazynowanie towarów	195

§ 6. Licencje importowo-eksportowe; certyfikaty	196
§ 7. Refundacje eksportowe i opłaty	196
§ 8. Organizacyjne mechanizmy ograniczania nadmiaru produkcji rolnej	197
Rozdział X: Regulacja rynków rolnych EWG	200
§ 1. Uwagi ogólne	200
§ 2. Organizacja rynków branżowych	202
§ 3. Rynek produktów zwierzęcych	203
A. Rynek wołowiny i cielęciny	203
B. Rynek wieprzowiny	204
C. Rynek baraniny i mięsa koziego	205
D. Rynek mięsa drobiowego i jaj	205
E. Rynek mleka i przetworów mlecznych	206
§ 4. Rynek produktów roślinnych	207
A. Organizacja rynku zbóż	207
B. Organizacja rynku suchych pasz	208
C. Rynek ryżu	209
D. Rynek lnu i konopi	209
E. Rynek olei i tłuszczów roślinnych	210
F. Rynek cukru	210
G. Organizacja rynku warzyw i owoców	211
H. Rynek przetworzonych produktów owocowo-warzywnych	212
I. Rynek chmielu	212
J. Rynek nasion	213
K. Rynek żywych sadzonek i produktów handlu kwiatowego	213
L. Rynek surowca tytoniowego	214
Ł. Rynek wina	214
Rozdział XI: Kształtowanie się rynku rolnego w Polsce	217
§ 1. Uwagi ogólne	217
§ 2. Agencja Rynku Rolnego	218
§ 3. Kształtowanie cen rolnych	220
§ 4. Spółdzielczość rolnicza	221
§ 5. Formy prawne skupu produktów rolnych	224
§ 6. Konsekwencje stowarzyszenia Polski z EWG	228
§ 7. Instrumenty ochronne polskiego rynku rolnego (cła, kontyngenty celne, inne środki)	232

Część czwarta

FINANSOWANIE ROLNICTWA I KSZTAŁTOWANIE JEGO DOCHODOWOŚCI

Rozdział XII: Mechanizmy finansowania rolnictwa EWG	237
§ 1. Kurs wymiany walut, pieniężne kwoty wyrównawcze	237
§ 2. Fundusze rolnicze	238
Rozdział XIII: Problemy kredytowania i subsydiowania rolnictwa w Polsce	242
Rozdział XIV: Opodatkowanie rolnictwa	246
§ 1. Podatek rolny	246
§ 2. Podatek dochodowy z rolnictwa	248
§ 3. Podatek od nieruchomości	248

§ 4. Podatek leśny	249
§ 5. Inne obciążenia publiczne	250
Rozdział XV: Ubezpieczenia rolnicze majątkowe	251

Część piąta

KSZTAŁTOWANIE JAKOŚCI I SZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW PRODUKCJI

Rozdział XVI: Nasiennictwo i ochrona roślin	255
§ 1. Prawnoorganizacyjne modele stymulowania postępu biologicznego w uprawie roślin	255
A. Uwagi wstępne	255
B. Wyłączne prawo do odmiany a patent	256
§ 2. Instrumenty prawne służące rozwojowi hodowli roślin i nasiennictwa	259
A. Zakres ustawy o nasiennictwie	259
B. Wyłączne prawo do odmiany w prawie polskim	260
C. Prawa twórców nowych odmian	261
D. Licencje	262
E. Reglamentacja obrotu odmianą	262
§ 3. Kierunki nowelizacji ustawy o nasiennictwie z 1987 r.	264
A. Uwagi ogólne	264
B. Zmiany dotyczące wyłącznego prawa do nowej odmiany	265
C. Nowe regulacje prawne przystosowujące prawo polskie do prawa EWG	266
§ 4. Ochrona roślin	267
A. Przedmiot ochrony	267
B. Obecnie obowiązujący stan prawny	267
C. Rozwiązania prawne przyjęte w projekcie nowej ustawy o ochronie roślin	268
Rozdział XVII: Hodowla zwierząt gospodarskich i zwalczanie chorób zwierzęcych ..	272
§ 1. Hodowla zwierząt gospodarskich	272
A. Zasady dotyczące rozrodu zwierząt gospodarskich	272
B. Rejestracja zwierząt hodowlanych	273
C. Rejonizacja zwierząt	273
D. Ochrona zwierząt gospodarskich	273
§ 2. Założenia nowego ustawodawstwa dotyczącego hodowli zwierząt gospodarskich ..	273
A. Uwagi ogólne	273
B. Zakres nowej ustawy	274
§ 3. Zwalczanie chorób zwierzęcych	275
A. Zasady ogólne	275
B. Zakres projektu nowej ustawy o państwowym nadzorze weterynaryjnym	276
Rozdział XVIII: Instrumenty prawne chroniące zdrowie ludzi i zwierząt	279
§ 1. Regulacje polskie	279
A. Rozwiązania prawne wynikające z ochrony środowiska człowieka	279
B. Warunki zdrowotne żywności i żywienia	280
C. Przepisy dotyczące działalności organów kontrolnych	281
D. Przepisy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy	282
E. Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach dotyczących zdrowia ludzi i zwierząt	283
F. Kontrola wytwarzania pasz treściwych	284
§ 2. Regulacje EWG	285
A. Kierunki przyjęte w wytycznych EWG	285
B. Zdrowie zwierząt (rogaczyny i nierogaczyny) i warunki dotyczące handlu świeżym mięsem oraz produktami mięsnymi	286

C. Kontrola weterynaryjna zwierząt i mięsa importowanego z krajów trzecich . . .	287
D. Kontrola pasz w EWG	288
Rozdział XIX: Rybactwo śródlądowe	290
§ 1. Ustawodawstwo dotyczące rybactwa śródlądowego	290
§ 2. Szczególne korzystanie z wód do celów rybackich	291
§ 3. Charakter uprawnienia do rybactwa	291
§ 4. Ochrona ryb	292
Rozdział XX: Leśnictwo i łowiectwo	293
§ 1. Ustawodawstwo regulujące organizację leśnictwa i gospodarkę leśną	293
§ 2. Gospodarka leśna	294
§ 3. Struktura organizacyjna lasów państwowych	296
§ 4. Nadzór nad lasami niepaństwowymi	299
§ 5. Gospodarka łowiecka	300

Część szósta

ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA I URZĄDZENIA ROLNE

Rozdział XXI: Europejski program przebudowy przestrzeni rolniczej	301
Rozdział XXII: Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej	304
§ 1. Założenia ogólne	304
§ 2. Planowanie obszarów wiejskich i kształtowanie terenów budowlanych na wsi	305
§ 3. Scalanie gruntów	310
§ 4. Ewidencja gruntów	316
Rozdział XXIII: Ochrona gruntów rolnych	321
Rozdział XXIV: Prawna regulacja stosunków wodnych dla potrzeb rolnictwa	332
§ 1. Melioracje wodne	332
§ 2. Zaopatrzenie wsi w wodę	335